

UNA NIT POT SORTIR EL SOL

- Camp de Pasqua 1978 -

sessió de treball nº 5

MINYONS ESCOLTES/GUIES SANT
JORDI DE CATALUNYA

PLA GENERAL PER A LA PROGRESSIÓ PERSONAL

(Document 1)

Presentació

Aquest document és complementat per un altre més extens, en el que s'hi intenta establir quines poden ésser les fites del progrés que proposem als nois i noies.

Però, per a poder situar cada una de les propostes concretes en el contexte d'una reflexió més general, ens sembla que és important d'explicitar quines són les raons que ens impulsen a fer aquesta proposta.

Això és el que pretenem en aquest primer document.

I ho pretenem seguint tres passos:

- 1er. Posant de manifest que és important, essencial, de progressar i d'ésser conscient.
- 2on. Presentant de quina forma enten el progrés l'escoltisme.
- 3er. Sobre quines bases hem basat la proposta de progressió que ens sembla més adient.

Feina a fer

Hauria de ser una feina prèvia al Camp.

Bàsicament es tracta de:

- 1er. Sotmetre a crítica la validesa dels criteris que hem adoptat
- 2on. Veure fins a quin punt aquests criteris, o els que cadascú pot considerar més adients són o no d'acord amb les fites concretes de progrés que es proposen al document 2.

Pensem que, al Camp, hem de destinar el temps d'aquesta discussió a precisar les fites del document 2 més que a cap d'altra cosa.

1. AJUDAR ELS NOIS I LES NOIES A PROGRESSAR

1.1. Progressar o recular

Tothom té una tendència natural a progressar, a desenvolupar-se i a aprendre.

Es cert que, de vegades, quan les condicions són desfavorables o la persona està vivint un estat de contradicció, el progrés se'n ressent i pot haver-hi fins i tot una regressió.

Però també és cert que l'impuls vers l'expansió personal resta viu i empeny a la recerca de noves sortides. Es a dir, la persona té una direcció : endavant.

Amb això no volem dir que tothom estigui sempre progressant, no: l'evolució personal passa per l'avenç i pel retrocés. Però si volem indicar que la regressió és un signe de que la persona està en un període de negació de sí mateixa, un període potser necessari, però en tot cas de negació.

En un mot, quan no progressem és que estem retrocedint.

Això té una transcendència en l'educació: tothom qui té la pretensió d'ajudar un altre ha d'entendre que una part d'aquesta ajuda consisteix en recolzar i impulsar el progrés de l'altre.

En la pràctica, ajudar a progressar significa tres coses diferents:

- Si l'altre (noi o noia) està en un moment de retrocés -de dubte, de contradicció, d'angoixa- ajudar-lo a aclarir els motius del seu estat i a organitzar els seus recursos per a sortir-se'n.

- Si l'altre està en un moment d'autosatisfacció, d'estanyament, de cregut que no li cal fer cap més pas endavant-, fer-li veure que estar-se quiet equival a recular, a deixar passar ocasions de tirar endavant, a ancorar-se en la autocontemplació.

- Si l'altre està en un moment de tensió creadora, d'impuls cap el canvi, ajudar-lo a trobar les seves direccions, ajudar-lo a concretar quines són les vies que poden menar-lo millor a trobar-se a sí mateix, a comunicar i ajudar els altres, a dominar la realitat.

1.2. L'Escoltisme és una proposta de progressió

Nosaltres no convidem els nois i noies a l'escoltisme únicament per a que puguin passar bones estones.

Sí que ens sembla necessari que passin bones estones perquè el joc i la comunicació gratuïta són dues de les vies més importants per on ha de passar el seu creixement.

Però hi volem afegir quelcom: tot retall de vida (i tota bona estona també) té el seu contingut i és aquí on volem incidir. Volem que el temps lleure dels nois i les noies estigui ple de tal manera que, a més a més de gaudir-lo, els serveixi per a que puguin anar contruint-se a sí mateixos.

En aquest sentit, els proposem d'utilitzar les seves estones lliures, tant les que disposen individualment com les que viuen en grup, per a progressar.

Això no és nou, sinó que ve d'antic. Tant d'antic que hi ha qui no se'n recorda. I és per això que ens sembla necessari de recuperar aquest element pedagògic que l'escoltisme contenia des del seu origen.

El problema, però, no és un problema que pugui resoldre's fent afirmacions generals: tots estem d'acord en que cal que els nois i les noies progressin, però no sabem exactament com ajudar-los.

El problema ha de resoldre's més aviat en termes concrets. Ha de resoldre's fent una proposta de progrés que compleixi dues condicions:

- d'una banda, ha d'ésser una proposta al seu abast i que respongui a allò que els interessa.

- d'altra banda, ha d'ésser una proposta que s'insereixi en la seva realitat: tant en la realitat personal, com en la realitat del grup, com en la del seu entorn social immediat.

D'acord amb aquestes consideracions, estem preparant un programa de progressió que serà detallat per a cada una de les Branques.

Aquí n'exposarem únicament les línies generals.

1.3. Línies concretes per a una proposta de progrés.

Abans d'exposar-les, cal explicar queines són les hipòtesis sobre les que s'ha construït aquesta proposta.

la hipòtesi.

Progressar significa, com a mínim, dues coses:

- adquirir habilitats, aprendre, capacitar-se.
- madurar personalment, enriquir les poèpies relacions amb els altres.

El progrés, doncs, l'entendem com a quelcom que inclou unes dimensions personals i unes dimensions tècniques.

2a hipòtesi.

El progrés personal té, com a mínim, dues dimensions:

- una dimensió individual: l'esforç individual per a progressar, les adquisicions i els progressos que un individu fa.
- una dimensió social: el fet que ningú no progressa tot sol, sinó que ho fa amb els altres, amb el grup, projectant-se a l'exterior.

El progrés, doncs, l'entendem com a quelcom que inclou unes dimensions individuals i unes altres de socials.

3a hipòtesi.

Al llarg dels dos o tres anys que cada noi o noia viu a la Unitat, passa per diferents situacions:

- un primer període, entre l'arribada a la Unitat i la seva entrada pròpiament dita en el grup, significada tradicionalment per la promesa,
- un segon període, entre l'entrada en el grup i l'accés a les responsabilitats de gestió a la vida del grup (tradicionalment, accedir a ser cap d'equip o similar),
- un tercer període que comença quan el noi o la noia ja està prou entrenat en les responsabilitats dins del grup i es fa càrrec de la gestió d'algun aspecte de la vida col·lectiva.

Sobre la base d'aquestes consideracions, hem elaborat un esquema que, en principi és idèntic per a totes les tres branques, encara que revestirà formes concretes diferents per a cada una d'elles.

2. PROJECTE DE PROGRÉS PERSONAL

la fase (des de que el noi arriba al grup fins que entra a formar-ne part d'una manera explícita, fent la promesa, per ex.)

- Progrés personal: essencialment ha d'acomplir les fites següents:
 - . adaptar-se al grup: als companys, als hàbits i normes de funcionament, conèixer i adaptar-se a les tradicions.
 - . conèixer la proposta que l'escoltisme adreça als nois i noies de la seva edat i decidir si vol fer-la seva.
- Progrés tècnic:
 - . adquirir unes habilitats mínimes per a desempellegar-se en la vida del grup (tant al camp com a la ciutat) i en la seva vida de cada dia.
 - . amb això es pretén que es capaci per a seguir el ritme dels altres i no sigui un pes mort, sinó un protagonista actiu.

2a fase (a partir de que el grup accepta el noi o noia i ell explícita el seu compromís en la promesa).

- Progrés personal:
 - . donat que ja està adaptat al grup, tot i que hagi pogut formular les seves crítiques i opinions, se li demanarà a partir d'ara que sigui un membre de ple dret de la Unitat.
 - . és adir, caldrà que participi plenament, amb les seves paraules i els seus actes, en la impulsió de les activitats col·lectives i en els repartiments de responsabilitats.
- Progrés tècnic:
 - . donat que ja posseeix les habilitats mínimes per a funcionar com tots els altres, se li demanarà que continui adquirint habilitats en la mesura que participi en les accions o empreses del grup; cada empresa doncs, ha d'ésser prou plena de situacions de progressió concreta.

. d'altra banda se li demanarà que desenvolupi alguna habilitat que lagun dia pugui posar al servei de les necessitats del grup sencer;
per exemple:

. preparar-se per a ser responsable

del foc
de la cuina
de la sanitat
d'orientació i itineraris
d'instal·lacions
del material
de reparacions i cura del

cau:
construcció
mecànica
vidrieria
electricitat
il·luminació
fontaneria
fusteria
mobiliari
pintura
decoració
etc.

responsable de:

jocs esportius
activitats a l'aigua
higiene al camp
economia
organització
activitats d'observació
d'animals
que els camps no contaminin
etc.

. preparar-s'hi al costat del noi que actualment ostenta aquesta responsabilitat, aprenent d'ell i ajudant-lo en les tasques que tingui encomanades.

3a fase (a partir del moment en que un noi o noia és prou a punt per a assumir alguna d'aquestes responsabilitats i el grup li ho reconeix.

- Progrés personal: més enllà del ser un membre més del grup, saber esdevenir un servidor del grup en aquell aspecte de la gestió o en aquelles responsabilitats que li han estat encomanades i que ell ha acceptat;

és important de veure aquí que el ser responsable no és un privilegi, sinó una càrrega que hom accepta perquè estima els altres i la vida que tots junts van edificant.

- Progrés tècnic: l'exercici de la responsabilitat és ja un "lloc" on les dificultats i els problemes concrets que demanen solucions forneixen ocasions sovintejades per a que els nois i noies hagin d'esforçar-se i, en conseqüència, progressin.

- - - - -

En aquest document de caire general, no és possible esbossar en quins termes concrets es formulen aquestes propostes de progressió per a cada branca: això ho farem en el document adjunt.

En tot cas, el que sí és important de retenir, per anar-ho assajant i per a trobar-hi una adaptació a les circumstàncies concretes de cada Unitat, és el següent:

- 1er. Els nois i noies progressen més o menys en funció de la claredat de la proposta de tirar endavant que se'ls ajuda a formular-se: en conseqüència, és important tenir el valor de proposar-los quelcom de pensat per a ells, i discutir-ho.
- 2on. El progrés té una doble dimensió personal/tècnica i individual/col.lectiva que han d'articular-se adequadament: el que interessa no és únicament que els nois i noies esdevinguin millors pura i simplement, sinó que s'esforcin per a relacionar-se millor amb els altres i per a servir-los dins de les seves possibilitats.
- 3er. Finalment, és important que el procés de progressió que tot noi o noia pugui plantejar-se sigui arrelant en les circumstàncies concretes que viu el seu grup de companys i la comunitat humana que els envolta i els suporta.